

KEVIN SANDS

ALCHYMISTOVA

SIFARA

HLADAJ INDICIE

ODHAJ TAŠEŠTE

ZOSTAŇ NAŽIVE

FRAGMENT

Alchymistova šifra 1

Aj v tlačenej verzii

Objednať si môžete na stránke
www.fragment.sk

FRAGMENT

Kevin Sands
Alchymistova šifra 1
Copyright © Fragment, 2020

Všetky práva sú vyhradené.
Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie rozširovať
bez písomného súhlasu majiteľov práv

ALBATROS **MEDIA**

KEVIN SANDS

ALCHYMISTOVA
SIFERA

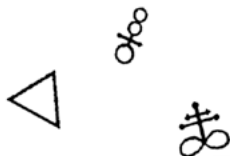

FRAGMENT

Text copyright © 2015 by Kevin Sands
Cover and interior art © Olga Zakis, 2017
All rights reserved.
Translation © Zora Sadloňová, 2020

ISBN 978-80-566-1695-6 (epdf)
ISBN 978-80-566-1696-3 (epub)
ISBN 978-80-566-1697-0 (mobi)

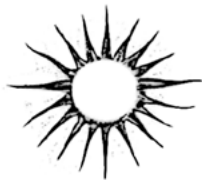

VAROVANIE:

Recepty a lieky z tejto knihy sa kedysi skutočne používali v lekárňach. Je na to dôvod, prečo sa dnes s nimi už nestretávame. Niektoré majú spornú účinnosť, iné sú nebezpečné a zopár z nich je dokonca smrtiacich. Takže, ako sa vraví: Neskúšajte to doma. Naozaj.

ŠTVRTØK

8. MAJIA 1665

DEŇ NANEBOVSTÚPENIA

UŽ T⊕ ΠÁΠ.

Majster Benedikt povedal, že ho to vôbec neprekvapilo. Podľa neho som si bol už niekoľkokrát za posledné tri roky istý, že som to konečne odhalil, ale až deň pred mojimi štrnástymi narodeninami sa mi to zjavilo tak jasne, akoby mi pravdu pošepkal do ucha sám Boh. Môj majster sa domnieva, že na podobné udalosti by sa nemalo zabúdať, a tak som na jeho pokyn recept zapísal. Navrhol mi aj názov:

Najhlúpejší nápad vo vesmíre

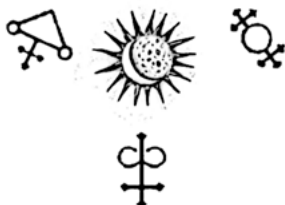
Christopher Rowe, učeň majstra Benedikta Blackthorna, lekárneň

Postup prípravy:

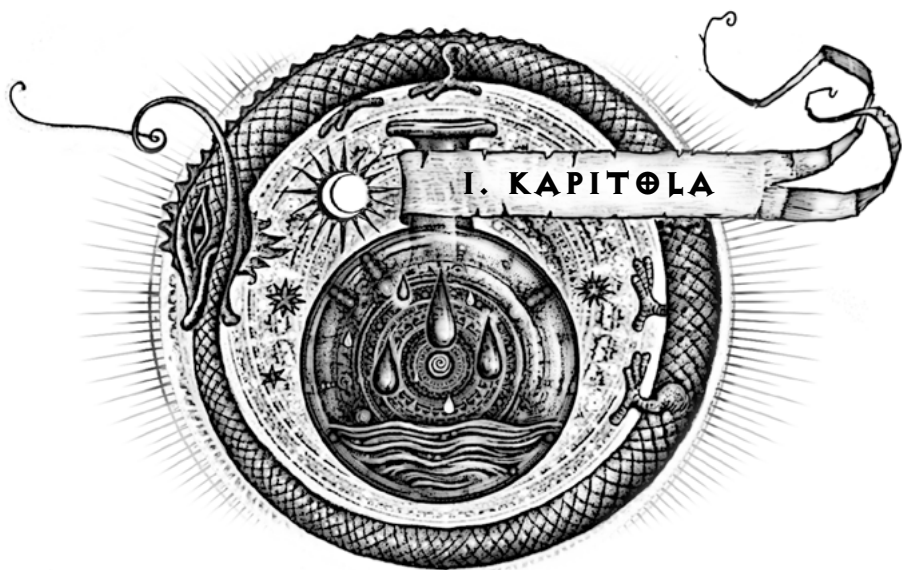
Prehrabte sa v súkromných poznámkach svojho majstra.

Hľadajte recept, ktorého slová sa skrývajú za tajnou šifrou.

Vylúštite ju. Potom ukradnite potrebné prísady z majstrovho skladu. Nakoniec – a toto je najdôležitejší krok – vyhľadajte svojho najlepšieho kamaráta, chlapca s pevným charakterom a s rovnako zlým úsudkom, aký máte vy, a povedzte mu toto: Postavíme si delo.

P ostavíme si delo,“ povedal som.
Tom nepočúval. S jazykom vytŕčajúcim spomedzi zubov „
sa hlboko sústreďoval a pripravoval na zápas s vypchatým čiernym medveďom, ktorý stál v prednom rohu obchodu môjho majstra. Vyzliekol si plátennú košeľu a hrdinsky ju hodil cez lesklé antimónové poháriky na stole kúsok od ohňa. Z najbližšej dubovej poličky zobral glazované viečko z lekárskej nádoby – s Blackthornovým liekom proti bradaviciam, ako bolo napísané na nálepke – a držal ho pred sebou ako malý keramický štít. V pravej ruke zvieral valček na cestu a výhražne sa ním oháňal.

Tom Bailey, syn pekára Williama, sa vedel hrať na vojaka lepšie než ktokoľvek iný. Bol síce len o dva mesiace starší ako ja, ale už o tridsať centimetrov vyšší a s postavou kováča, no trochu vypasenou, keďže neprestajne kradol otcovi koláče. A v bezpečí majstrovho obchodu, ďaleko od vojnových hrôz, ako bola smrť, bolesť alebo hoci aj mierne pokarhanie, Tomova odvaha nepoznala hraníc.

Prebodával nehybného medveďa pohľadom. Drevená dlážka zavrzgala, keď priskočil na dosah jeho hrozivo zahnutých pazúr, odstrčil skrinku s kuriozitami, až zarinčala mosadz, a pozdvihol svoj zamúčený kyjak s náznakom zasalutovania. Meravá šelma odvetila nemým revom a jej dvojcentimetrové zuby vešteli smrť. Alebo prinajmenšom niekoľko minút vyčerpávajúceho leštenia. Sedel som vzadu na pulte, hompáľal nohami a klopkal koženými podpätkami o vyrezávané cédrové drevo. Mohol som si dovoliť byť trpezlivý. S Tomom ste niekedy museli byť trpezliví, pretože jeho mozog pracoval, ako si sám zmyslel.

„Myslíte, že mi môžete kradnúť ovce, pán Medveď?!“ zaburácal. „Dnes s vami nebudem mať zľutovanie!“ Odrazu sa zarazil, s valčekom zdvihnutým uprostred výpadu. Takmer som počul, ako mu medzi ušami cvakajú ozubené kolieska. „Počkať... Čože?“ Zmätene sa obzrel. „Čo si vravel?“

„Postavíme si delo,“ zopakoval som.

„Čo to znamená?“

„To, čo si počul. Ty a ja. Postavíme si delo. Chápeš?“ Roztiahol som ruky. „Bum.“

Tom sa zamračil. „To nemôžeme.“

„Prečo nie?“

„Lebo ľudia nemôžu len tak stavať kanóny, Christopher.“ Povedal to tónom, akoby vysvetľoval zaostalému decku, prečo sa nemá dotýkať ohňa.

„Čo myslíš, ako vznikajú delá?“ odpovedal som na otázku otázkou. „Niektí ich stavia. Myslíš, že nám ich posielajú Boh z neba?“

„Vieš, ako som to myslel.“

Dal som si ruky v bok. „Nechápem, prečo ťa to nenadchlo.“

„Možno preto, že nikdy nie si v prvej línii, pokiaľ ide o tvoje úžasné nápady.“

„Aké úžasné nápady? Čo tým chceš povedať?“

„Celú noc som vracal ten nápoj sily, ktorý si namiešal,“ odsekol. Naozaj mal dnes kruhy pod očami. „Ach, no prepáč.“ Prikrčil som sa. „Asi som tam dal veľa čierneho slimáka. Malo ho tam byť menej.“

„Malo tam byť menej všetkého.“

„Nebud' taká fajnovka,“ povedal som. „Vracanie je predsa zdravé. Obnovuje rovnováhu telesných štiav.“

„Mne vyhovuje, ako sú moje šťavy namiešané, aj bez vracania,“ zahučal.

„No tentoraz mám recept.“ Zdvihol som pergamen, ktorý bol opretý o minciar na doske pultu, a zamával som ním. „Naozajstný. Od majstra Benedikta.“

„A vari je delo na recept?“

„Nie celé delo. Iba strelný prach.“

Tom zmĺkol. Prezeral si nádoby okolo seba, ako keby medzi stovkami liečivých sirupov, bylínok a práškov bol aj liek, ktorý by ho mohol z tohto nejako vysekať. „To je nezákonné.“

„Poznať recept nie je nezákonné,“ namietol som.

„No vyrobiť strelný prach áno.“

To bola pravda. Strelný prach mohli miešať len majstri, a navyše držiteľia kráľovského povolenia. Ja som nebol ani jedno.

„A dnes chodí po uliciach lord Ashcombe,“ pripomenul Tom. To ma zarazilo. „Ty si ho videl?“

Tom prikývol. „Na Cheapside, v kostole. Mal so sebou dvoch vojakov.“

„Ako vyzeral?“

„Nepříjemne.“

Presne tak som si ho aj predstavoval. Lord Richard Ashcombe, barón z Chillinghamu, bol verný generál kráľa Karola a jeho londýnsky správca. Práve prenasledoval bandu zabijakov. Za

posledné štyri mesiace bolo zavraždených päť mužov vo svojich domovoch. Páchatelia ich zviazali, mučili a potom im rozpárali brucho a nechali ich vykrvárať.

Traja z nich boli lekárnici, čo spôsobilo, že som v noci videl vrahov v každom tieni. Nikto netušil, čo zamýšľajú, ale prítomnosť lorda Ashcomba znamenala, že kráľ ich chce naozaj zastaviť. Lord Ashcombe mal povest' muža, ktorý sa vie zbaviť nepriateľov Koruny – zvyčajne nabodnutím ich hláv na koly pred zrakmi verejnosti.

Napriek tomu sme až takí opatrní byť nemuseli. „Lord Ashcombe sem nepríde,“ upokojoval som Toma rovnako ako aj seba. „Nikoho sme nezabili. A nie je pravdepodobné, že by sa tu kráľov správca zastavil po odvar, nemyslíš?“

„A čo tvoj majster?“ spýtal sa Tom.

„Ten nijaký odvar nepotrebuje.“

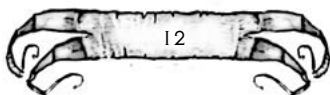
Tom sa zaškeril. „Tým chcem povedať, čo ak sa vráti? Čoskoro bude čas na večeru.“ Slovo *večera* vyslovil veľmi naliehavo.

„Majster Benedikt si práve kúpil nové vydanie Culpeperovho herbára,“ povedal som. „Je s Hughom v kaviarni. Budú preč celú večnosť.“

Tom si k hrudi pritisol keramický štít. „Toto nie je dobrý nápad.“ Zoskočil z pultu a zasmial sa.

Ak sa chcete stať lekárnikom, musíte rozumieť jednému: recept je základ.

Nie je to, ako piecť koláč. Sirupy, krémy, mastičky aj lieky, ktoré majster Benedikt – s mojou pomocou – pripravoval, vyžadovali neuveriteľnú presnosť. O lyžičku menej liadku, o štipku viac anízu, a váš vynikajúci nový liek proti opuchom sa zrazí do bezcennej zelenej brečky.

Nové recepty však nepadali z neba. Museli ste ich objaviť. To vyžadovalo týždne, mesiace, ba aj roky tvrdej driny. A bolo to hrozne drahé: prísady, nástroje, uhlie na rozdúchavanie ohňa, ľad do chladiaceho kúpeľa. A predovšetkým to bolo nebezpečné. Horúce plamene. Žeravé kovy. Elixíry, ktoré sladko voňali, ale rozožrali vám vnútornosti. Tinktúry, ktoré vyzerali neškodne ako voda, no stúpali z nich neviditeľné smrtiace výpary. S každým novým pokusom ste riskovali život. Takže fungujúci recept bol nad zlato.

Pokiaľ ste ho vedeli prečítať.

↓M08→

141513260709201113222403

052625260925042607251326172609261603070426

05262526092504260714041322

112215250426071017070422251006

1025252607260926131021251317041521080426142215

Tom sa poškrabkal po líci. „Čakal som, že tam bude viac slov a vôbec...“

„Je to zašifrované,“ povedal som.

Vzdychol si. „Prečo musia byť všade šifry?“

„Pretože ostatní lekárnici urobia čokoľvek, aby ti ukradli tajomstvo. Keď budem mať vlastný obchod,“ dodal som hrdo, „zapíšem všetko v šifrách. Mne recepty nikto nešlohne.“

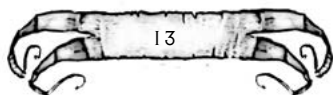
„Tvoje recepty nikto nebude chcieť. Možno len traviči.“

„Predsa som sa ospravedlnil.“

„Možno je to zašifrované,“ poznamenal Tom, „lebo majster Benedikt nechce, aby ktokoľvek čítal. A tým ktokoľvek myslím teba.“

„Každý týždeň ma učí nové šifry.“

„Naučil ťa aj túto?“

„Určite to mal v úmysle.“

„Christopher.“

„No rozlúštil som ju. Pozri sa.“ Ukázal som na poznámku ↓M08→. „Je to zámenná šifra. Každé dve číslice predstavujú jedno písmeno a tento kľúč ti vraví, ako ich nahradíš. Začni s číslom 08 a nahraď ho písmenom M, potom pokračuj v abecede ďalej. Takže 08 je M, 09 je N a tak ďalej. Takto.“

Ukázal som mu tabuľku, ktorú som zostavil.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
22	23	24	25	26	01	02	03	04	05	06	07	08
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Tom blúdil pohľadom medzi šifrou a radom číslíc hore na strane. „Takže keď nahradíš čísla správnymi písmenami...“

„Získaš správu.“ Obrátil som pergamen, aby som mu ukázal preklad, ktorý som atramentom zapísal na zadnú stranu. Bez dĺžňov a mäkčeňov.

Strelny prach

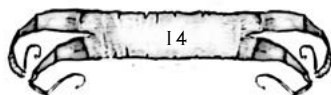
Jeden diel drevene uhlie

Jeden diel sira

Pat dielov liadok

Oddelene rozdrvit. Zmiesat.

A tak sme to aj urobili. Pustili sme sa do práce na väčšom stole ďalej od kozuba, pretože Tom rozumne podotkol, že strelný prach

a plamene nie sú kamaráti. Odpratol zo stola súpravu na púšťanie žilou a priniesol mažiare s paličkami z okna vedľa medveďa, kým ja som hľadal na policiach jednotlivé prísady.

Rozdrvil som drevené uhlie. Vo vzduchu sa vznášal čierny dym, ktorý sa miešal s vôňou sušených koreňov a bylín visiacich z trámov. Tom sa neprestajne obracal k dverám, či neuvidí majstra, ale postaral sa aj o liadok – nadvil kryštáliky, ktoré vyzerali ako obyčajná kuchynská soľ. Súra už bola v podobe jemného žltého prášku, takže kým Tom miešal jednotlivé prísady dokopy, doniesol som z dielne vzadu mosadznú rúrku, na jednom konci uzavretú, klincom som rozšíril otvor blízko tohto konca a napchal doň spletený povrázok popolavej farby.

Tom nadvihol obočie. „Majster Benedikt má v obchode zápalné šnúry?“

„Používame ich na zapalovanie vecí na dialku,“ vysvetlil som.

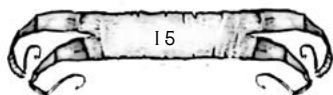
„Niečo ti poviem,“ pokračoval Tom. „Veci, ktoré musíš zapalovať z dialky, by si zrejme vôbec zapalovať nemal.“

Výsledná zmes vyzerala neškodne, ako obyčajný jemný čierny prášok. Zdvihol som rúrku a Tom ho nasypal otvorenou stranou dovnútra. Trochu sa z neho vysypalo vedľa a zrnká sa rozkotúľali po dlážke. Utlačil som prach v rúrke chumáčikom vaty.

„Čo použijeme ako delovú guľu?“ spýtal sa Tom.

Majster Benedikt nemal v obchode nič, čo by sa presne vošlo do rúrky. Nenašiel som preto nič lepšie ako hŕstku olovených guľôčok, z ktorých sme pridávali do liekov hoblinky. Vkotúľali sa do rúrky a s dutým zvukom dopadli na vatu.

Teraz sme potrebovali terč, a rýchlo. Všetko trvalo omnoho dlhšie, ako som predpokladal, a hoci som ubezpečoval Toma, že majster sa nevráti, musím povedať, že jeho príchody a odchody sa veru nedali predvídať.

„Vonku to nemôžeme skúšať,“ podotkol Tom.

V tom mal pravdu. Susedia by sa nepotešili, keby im cez miestnosti svišťali olovené guľky. A hoci vypchatý bobor na kozubovej rímse predstavoval zvodný terč, majster Benedikt by mal ešte menšiu radosť, keby sme začali bojovať so zvieratami, ktorými si vyzdobil obchod.

„A čo toto?“ navrhol som. Zo stropu neďaleko kozuba visel železný kotlík. „Môžeme streliť doň.“ Tom odstrčil antimónové poháre z druhého stola, aby bolo okolo kotlíka dosť miesta. Zdvihol som naše delo a zaprel si ho o brucho. Tom odtrhol z rozlúšteného receptu pruh pergamenu a pridržal ho v ohni, až kým sa pergamen nechtyl. Potom zapálil šnúрку. Zapraskali iskry a rozleteli sa v rúrke ako horiace sršne. Tom odskočil za pult a vykukol spoza neho.

„Sleduj,“ povedal som.

Rana mi skoro odtrhla uši. Videl som záblesk plameňov a oblak dymu, rúrka ma odhodila dozadu ako zúrivý býk a zasiahla ma rovno medzi nohy.

skutočný dôvod na hnev. Olovo z nášho dela mu rozsekalo kožuch medzi nohami a medveď na nás nemo reval, zatiaľ čo mu medzi labami vytrčali slamené črevá.

Tom si zakryl ústa dlaňou. „Tvoj majster nás zabije,“ vydýchol.

„Počkaj,“ odvetil som. Bolesť pomaly vystriedalo zdesenie v mojich útrobach. „Počkaj. To opravíme.“

„Ako? Vari máš vzadu náhradný medvedí rozkrok?“ Tom zalomil rukami a zastonal.

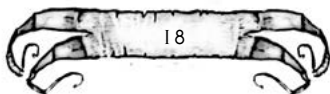
„Iba... iba mi daj chvíľku, aby som sa zamyslel,“ povedal som – a, pochopiteľne, presne v tom okamihu sa vrátil domov majster Benedikt.

Zarazil sa hneď na prahu. Bol taký vysoký, že musel vo dverách skloniť hlavu, a teraz zostal stáť zhrbený, s dlhými tmavými kučerami parochne povievajúcimi vo večernom vetre. K hrudi si chudými rukami pritískal veľkú knihu viazanú v koži – Culpeperov nový herbár. Spod tmavého zamatového kabáta mu vykúkal tmavočervený, tridsať centimetrov široký opasok s množstvom vrecúšok, o nič väčších ako palec. V každom bola zasunutá sklenená ampulka s korkovou či voskovou zátkou. Za pásom mal aj ďalšie vrecká plné užitočných predmetov: pazúrik a práchno, pinzetu, dlhú striebornú lyžičku. Ten opasok si navrhol sám, aby mohol nosiť so sebou všetky prísady a lieky – alebo aspoň tie, ktoré som nemusel vláčiť ja, keď sme šli za pacientom domov.

Majster Benedikt zíval na mosadznú rúrku, ktorá sa odkotúľala a pristála mu pri nohách. Ešte vždy sa z nej dymilo. Prižmúrenými očami zablúdil od rúrky k nám dvom.

„Tak rýchlo vojdi, Benedikt,“ zahlaholil hlas za ním. „Vonku je poriadne zima.“

Okolo majstra preklzol statný muž a oprášil si prach z plášte ľomovaného kožušinou. Bol to Hugh Cogshall, ktorý u majstra

Benedikta ukončil svoje učenie pred pätnástimi rokmi. Teraz bol z neho tiež majster a mal súkromnú lekárňu v susednom obvode.

Pokrčil nos. „Páchne to ako...“ Zmlkol, keď uvidel mňa a Toma. Zakryl si ústa dlaňou a ukradomky pozrel na môjho majstra.

Čo najopatrnejšie som sa pozbieral na nohy. Tom stál vedľa mňa, zmeravený ako socha.

Majstrovi Benediktovi pulzovala na čele tmavá žila. Keď prehovril, z hlasu mu sálal mráz.

„Christopher?“

Preglgol som. „Á-áno, majster?“

„Premeškal som nejakú vojnu, kým som bol preč?“

„Nie, majster.“

„Tak nejakú hádku? Debatu o politike dvora?“ Z jeho slov priam sršala uštipačnosť. „Obsadili puritáni opäť parlament a zvrhli nášho panovníka?“

Tvár mi len tak horela. „Nie, majster.“

„V tom prípade,“ povedal a zaškrípал zubami, „by si mi mal vysvetliť, prečo si strieľal do môjho medveďa.“

„Nechcel som,“ šepol som. Tom vedľa mňa horlivo prikyvoval. „Bola to nehoda.“

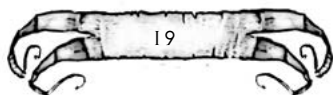
Zdalo sa, že ho moja odpoveď ešte viac rozzúrila. „Mieril si do môjho bobra a netrafil si?“

Nebol som si istý, či dokážem prehovoriť. Ukázal som na kotlík, ktorý ešte vždy ležal na stole pri ohni. Majster Benedikt na chvíľku zmlkol. Potom sťažka preriekol: „Ty si vypálil olovené guľky... do železného kotlíka... zo vzdialenosti dvoch metrov?“

Pozrel som na Toma. „Ja... my... áno.“

Majster zatvoril oči a priložil si ruku k čelu. Potom sa predklonil. „Thomas,“ povedal.

Tom sa roztriasol. Myslel som, že hádam zamdle. „Áno, pane?“

„Bež domov.“

„Áno, pane.“ Tom sa v kuse nemotorne ukláňal, schmatol zo stola svoju košeľu a vybehol na ulicu. Pribuchli sa za ním dvere.

„Majster...“ začal som.

„Čuš!“ vyštekol.

Počúvol som.

V takejto situácii by normálne učeň – v tomto prípade ja – schytil poriadny, od srdca mienený výprask. No za tie tri roky, čo som žil s majstrom Benediktom, ma nikdy neudrel. Ani raz. Bolo to také nezvyčajné, že uplynul celý rok pod jeho ochrannými krídlami, kým som si uvedomil, že ma naozaj nebude biť. Tom, ktorý cítil silu otcovej ruky na svojom tele každý deň, to pokladal za nespravodlivé. Mne to, naopak, prichodilo fér, keďže som prvých jedenásť rokov života strávil v cripplegateskom sirotinci, kde vychovatelia rozdávali výprasky ako sladkosti na jarmoku.

Niekedy som si však tak trochu želať, aby ma majster Benedikt udrel. On sa na mňa miesto toho iba smutne díval, keď som niečo vyviedol. Jeho sklamanie sa mi zadieralo pod kožu, zabodávalo sa mi do srdca a zostávalo tam.

Ako teraz.

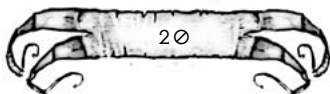
„Dávam ti svoju dôveru, Christopher,“ povedal. „Každý deň. Zverujem ti náš obchod. Náš domov. Takto s ním zaobchádzaš?“

Zvesil som hlavu. „Ja... ja som nechcel...“

„Delo,“ nedal sa zastaviť majster Benedikt. „Mohol si si vypáliť oči. Tá rúrka mohla vybuchnúť. A keby si bol naozaj trafil kotlík – a náš Pán musí milovať bláznov, pretože nerozumiem, ako si ho mohol minúť –, zoškraboval by som tvoje kúsky zo stien oddnes až do Vianoc. Vari vôbec nemáš rozum?“

„Ospravedlňujem sa,“ zamrmlal som.

„A strelil si do môjho medveďa.“

Hugh si odfúkol.

„Nepovzbudzuj ho,“ napomenul ho majster Benedikt. „S tebou som si tiež vytrpel dosť.“ Hugh upokojujúco zdvihol ruky a majster Benedikt sa znovu obrátil ku mne. „Kde si vôbec zobral strelný prach?“ spýtal sa.

„Vyrobil som ho,“ odvetil som.

„Vyrobil?“ Konečne si všimol nádoby na stole. Potom zbadal pergamen so šifrou, ktorý sme s Tomom nechali vedľa nich. Zdvihol ho a s nepreniknuteľným výrazom ho otočil v ruke.

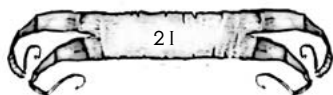
„Ty si to vylúštil?“ spýtal sa.

Prikývol som.

Hugh mu vzal list z ruky a prezrel si ho. Obrátil sa k majstrovi Benediktovi a vymenili si významné pohľady. Nedokázal som však uhádnuť, čo si myslia. Pociťoval som nádej. Môjho majstra vždy potešilo, keď som ho prekvapil niečím novým. Možno ocení, že som tú hádanku vylúštil celkom sám. Alebo aj nie.

Majster Benedikt mi zabodol kostnatý prst do rebier. „Keď máš takú tvorivú náladu, napíš recept svojho dnešného dobrodružstva. Tridsaťkrát. A potom znovu tridsaťkrát, ale po latinsky. Najprv tu však poupratuješ. Všetko dáš na svoje miesto a vydrhneš dlážku. V obchode, v dielni a v celom dome. Dnes večer. Až po strechu.

Po strechu? Teraz mi bolo naozaj do plaču. Vedel som, že som sa nezachoval celkom ako anjeli, ale učni aj tak dreli do úmoru. Majster Benedikt bol síce vládnejší než ktorýkoľvek iný majster, ktorého som poznal, no povinnosti mi neodpúšťal. Moje dni sa začínali pred šiestou. Musel som vstať ako prvý a pripraviť obchod, pomáhať zákazníkom, byť poruke majstrovi v dielni, cvičiť sa v lekárnickom remesle, študovať a tak ďalej, až do západu slnka. Potom som musel dať všetko do poriadku, pripraviť posledné jedlo daného dňa a upratať na zajtrajšok. Až potom som sa

mohol zvaliť na slamník, ktorý slúžil ako moja posteľ. Odpočívajúci som si mohol iba v nedeľu a cez vzácne sviatky. A práve sme boli uprostred dvojitého sviatku, ktorý sa opakuje len raz za desať rokov: dnes bol Deň Nanebovstúpenia a zajtra bude Deň Kráľovského duba. Sníval som o tom celý rok. Podľa pravidiel cechu ma majster Benedikt nesmel nútiť pracovať cez sviatok. Ja som zas podľa pravidiel nesmel kradnúť jeho veci, vyrábať strelný prach a strieľať do vypchatých medveďov. Vlastne ani do žiadnych iných. A tak som zvesil plec a šepol: „Áno, majster.“

Vrátil som nádoby a prísady do políc. Majster odniesol rúrku použítú ako delo a ukryl ju niekde vzadu v dielni. Niekoľko ďalších minút som strávil zbieraním olovených guľiek zamazaných od sadzí, ktoré sa rozkotúľali do všetkých kútov miestnosti. Zostávalo vymyslieť, čo podniknem s tým nešťastným medveďom.

Majster Benedikt pred odchodom do zázemia zavesil svoj opasok s ampulkami a liekmi za pult. Prebehol som pohľadom z opaska na medveďa v rohu. Keby sme našli na nejakú deku zopár vrecúšok a omotali ju šelme okolo pása...

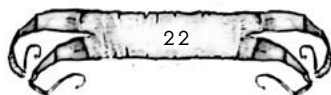
„To by som na tvojom mieste nerobil.“

Hugh sedel v kresle vedľa ohňa a listoval si v novom herbári môjho majstra. Pri rozprávaní ani nezdvihol oči.

„Nechystal som sa použiť tento opasok,“ povedal som. „No takto toho medveďa predsa nemôžem nechať.“ Zamyslel som sa. „Čo keby som mu spravil krátke nohavice?“

Hugh pokrútil hlavou. „Si zvláštny chalan.“

Skôr ako som stihol odpovedať, vchodové dvere zavrzgali a pootvorili sa. Najskôr som nového prichádzajúceho zacítil – zmes parfumu z ružovej vody a telesného pachu – a až potom som ho uvidel.

Bol to Nathaniel Stubb. Lekárnik, ktorý vlastnil obchod o dve ulice ďalej a sem chodil raz do týždňa kažiť vzduch. Špehoval najbližšiu konkurenciu, ak sa dalo hovoriť o skutočnej „konkurencii“. My sme predávali ozajstné lieky. On si zarábala predajom Stubbových orientálnych všeliečivých piluliek, ktoré podľa letákov, čo lepil na rohy ulíc, liečili akúkoľvek chorobu od kiahní až po mor. Pokiaľ som to vedel posúdiť, jediným účinkom Stubbových piluliek bolo zníženie hmotnosti pacientovho mešca s mincami.

Jeho zákazníci pilulky napriek tomu kupovali po hrstiach a Stubb nosil plody svojho zisku tak, aby ich všetci videli: ťažké prstene s drahokamami, obopínajúce jeho tučné prsty, palicu so striebornou haďou hlavou, brokátový kabátec cez ľahkú hodvábnu košeľu. Spodok košeľe mu smiešne trčal z otvoreného rózporka, čo vraj bola nová móda. Podľa mňa to vyzeralo, ako keby si vypchal spodky snehovou pusinkou.

Stubb krátko mávol paličkou na Hughu. „Coggshall.“

Hugh mu kývol na pozdrav.

„Kde je?“ spýtal sa Stubb.

Hugh odpovedal, skôr než som stihol ja. „Benedikt má robotu.“

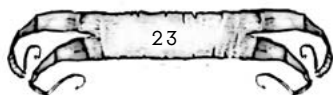
Stubb si uhladil kabátec a rozhliadol sa po našom obchode. Ako zvyčajne sa zastavil pohľadom za pultom, kde sme ukrývali tie najcennejšie prísady ako diamantový prášok či práškové zlato. Konečne si zrejme všimol, že stojím vedľa neho. „Ty si tunajší učeň?“

Keďže bol sviatok, nemal som na sebe modrú zásteru, ktorú museli nosiť všetci učni. Chápal som, že ho to zmiatlo, lebo som tu býval ešte len tri roky.

Prikývol som. „Áno, pán Stubb.“

„Tak poňho zájdi,“ povedal Stubb.

Spočiatku som nevedel, ako mám na jeho príkaz zareagovať.

Oficiálne som musel poslúchať iba pokyny vlastného majstra. Na druhej strane ste sa mohli dostať do veľkých problémov v cechu lekárnikov, pokiaľ ste neprejavovali dostatočne veľkú úctu iným majstrom a Stubb nebol typ muža, ktorému by ste mohli proti-rečiť. Niečo v Hughovom výraze mi však našepkávalo, že by bolo lepšie, keby Stubb dnes s majstrom Benediktom nehovoril. A tak som v ten večer urobil druhú chybu: zaváhal som.

Stubb ma udrel.

Plesol ma palicou po hlave. Zacítil som ostrú bolesť, keď sa mi strieborné zuby hada zahryzli do ušného lalôčika. Spadol som na skrinku s kuriozitami a pritisol si dlaň k uchu. Vykríkol som – od prekvapenia, rovnako ako od bolesti.

Stubb si utrel palicu o rukáv kabátca, akoby si ju zašpinil už len tým, že sa ma ňou dotkol. „Prikázal som ti, aby si poňho zašiel!“

Hugh sa zamračil. „Vravel som vám, že Benedikt má prácu. A ten chlapec vám nepatrí, tak si dávajte pozor na ruky.“

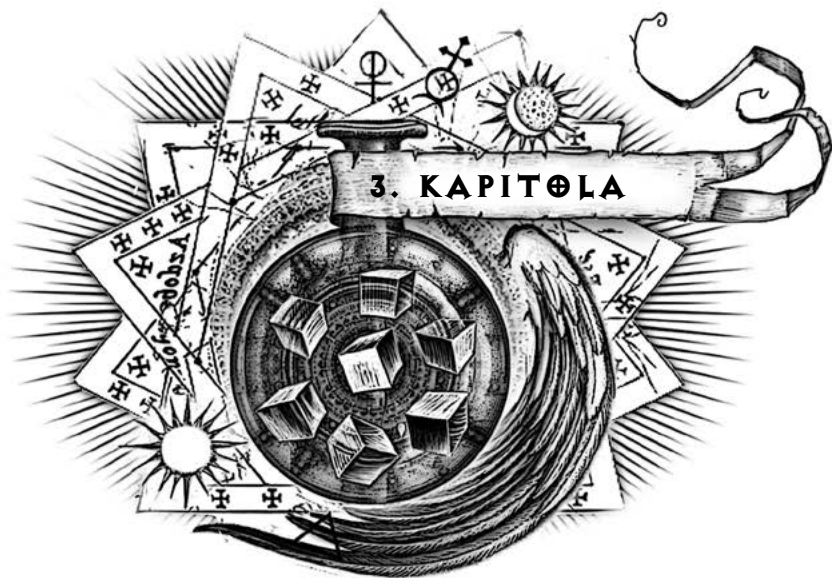
Stubb znudene odpovedal: „Ten chalan nepatrí ani vám, Coggs-shall, tak si dávajte pozor na jazyk.“

Vo dverách za pultom sa objavil majster Benedikt a utieral si ruky do handričky. Pohľadom zhodnotil situáciu a zamračil sa. „Čo chcete, Nathaniel?“ spýtal sa.

„Počuli ste to?“ spýtal sa Stubb. „Došlo k ďalšej vražde,“ usmial sa, „ale to už asi viete.“

Hugh zatvoril knihu, ktorú si čítal, aj keď prsty nechal medzi stránkami. Majster Benedikt opatrne položil handričku na pult a pomaly ju narovnal.

„Koho zabili?“ spýtal sa.

*Ďalšieho lekárnik*a, pomyslel som si a rozbúchalo sa mi srdce. Tentoraz však išlo o niekoho iného.

„Prednášajúceho z Cambridge.“ Stubb každým slovom pichal do majstra Benedikta ako ihlou. „Na leto si prenajal dom v Riverdale. Volal sa Pembroke.“

Hugh streľil pohľadom po mojom majstrovi.

„Našla ho práčka,“ pokračoval Stubb. „Mal rozpárané brucho ako ostatní. Poznali ste ho, pravda?“ Tváril sa ako mačka, ktorá zahlnala myš do kúta. Čakal som, kedy začne priasť.

Majster Benedikt sa naňho pokojne díval. „Christopher.“

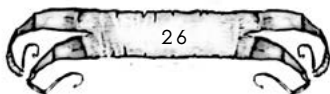
Ja?

„Choď vyčistiť holubník,“ povedal.

No jasné. Prečo by som tu mal chcieť zostať? Predsa mi nezáležalo na tom, že známy môjho majstra bol práve zavraždený. No učeň nesmie odvrávať, a tak som nespokojne odišiel.

Na prízemí domu boli dve miestnosti, obidve určené na lekárnické podnikanie. Obchod bol vpredu, dielňa vzadu. Práve tu som sa pred tromi rokmi po prvý raz dozvedel, čo znamená byť učňom. V ten deň som vôbec netušil, čo mám očakávať. V Cripplegate si nás starší chlapci s radosťou doberali historkami o ukrutnostiach, akých sa dopúšťajú majstri na svojich učňoch. *Je to, ako byť väzňom v žalári Toweru. Nechajú ťa spať iba dve hodiny denne. Ješ dostaneš polovičku krajíčka plesnivého chleba. Zbijú ťa, keď si im trúfneš pozrieť do očí.*

Prvý pohľad na majstra Benedikta moje obavy nerozptýlil ani omylom. Keď si ma vybral z hlúčika chlapcov vzadu vo Veľkej sieni cechu lekárnikov, premýšľal som, či nebudem mať najhoršieho majstra zo všetkých. Nemal síce nevlúdnu tvár, no bol hrozne vysoký, a to, ako sa týčil nad mojou jedenásťročnou postavičkou, vo mne vyvolávalo dojem, že som sa práve stretol s hovoriacou brezou. Keď som nasledoval majstra Benedikta do svojho nového domova, v duchu som si prehrával príbehy starších chlapcov zo sirotinca a zvieralo mi žalúdok. *Môj nový domov.* Celý život som si neprial nič iné, než opustiť sirotinec. Keď sa mi teraz želanie splnilo, bál som sa viac ako kedykoľvek predtým. Poludňajšie slnko páľilo, bola dusná horúčava a z odtokov upchatých kopami zvieracích výkalov sa šíril taký smrad, aký Londýn nezacítil za niekoľko posledných rokov. No skoro som tomu nevenoval pozornosť, taký som bol ponorený do vlastných myšlienok. A majster Benedikt, podľa všetkého hlboko zamyslený, si nevšimol takmer nič. Keď niekoľko centimetrov od jeho nôh vyšplechlo vyše litra a pol

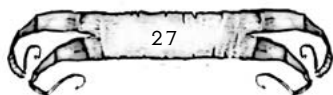
moču z nočníka vylievaného z okna na prvom poschodí, ani sa nestrhol. Skoro ho prešiel kočiar ťahaný koňmi, s rachotiacimi kolesami so železnými obručami. Kone nás minuli tak tesne, že som cítil ich pižmo. Majster Benedikt sa len na chvíľku zastavil a pokračoval k svojmu obchodu, ako keby si vykračoval na prechádzke v Clerkenwellskom parku. Možno bol naozaj strom. Zdalo sa, že ho nič nevyvedie z miery.

O mne sa to povedať nedalo. Mal som malú dušičku, keď majster odomkol vchodové dvere do obchodu, nad ktorými sa na dvoch strieborných reťaziach hojdala stará dubová ceduľa:

BLACKTHORN ÚLAVA OD VŠETKÝCH NEDUHOV

Jasnočervené písmená obklopovali vyrezávané, machovo tmavozelené listy brečtanu. Pod nimi bol širokými zlatými ťahmi štetca vyobrazený roh jednorozčca, všeobecný symbol lekární.

Majster Benedikt ma zaviedol do dielne vzadu. Rozhliadal som sa po obchode: vypchaté zvieratá, kuriozity, úhľadne zaplnené police. Najviac ma však ohromila dielňa. Každý centimeter ponkov, polic aj priestoru pod prútenými stoličkami zaberali stovky lekárnických nádob s listami a práškami, s vodičkami a krémami. Okolo ležalo neskutočné množstvo nástrojov a vybavenia: tvarované sklo zahrievané plameňmi olejových kahancov, bubľajúce tekutiny s neznámymi pachmi, hrnce a kotlíky, veľké aj malé, železné, medené i cínové. Z otvorenej tlamy vyhne v rohu, širokej štyri metre a vyše metra vysokej, sálali vlny horúčavy. V troch priehradkách vo vnútri sa varili desiatky pokusných zmesí – rozpálené uhľíky na jednej strane, hučiace plamene na druhej. Vyhňa tvarom pripomínala sploštenú cibuľu a jej hladké oblé steny sa

dvíhali k zahnutej vetracej trubici, ktorá odvádzala dym zadnou stenou von, kde sa miešal so zápachom odpadkov, výkalov a hnoja, vznášajúcim sa nad londýnskymi ulicami.

Stál som tam s otvorenými ústami, až kým mi majster Benedikt nevtisol do rúk liatinový hrniec. „Prived tú vodu do varu,“ povedal.

Kývol na mňa, nech si sadnem na stoličku na konci ústredného ponku, kúsok od zadných dvier vedúcich k bylinkovému záhonu v uličke za domom. Predo mnou stáli tri prázdne cínové plechovky a džbánik so stovkami drobučkých čiernych semienok obličkovitého tvaru. Každé semienko bolo zhruba o polovicu menšie než lienka.

„To je ľuľok,“ vysvetlil mi majster. „Preskúmaj ho a povedz mi, čo si zistil.“

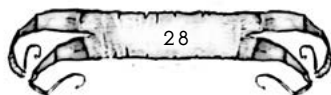
Nervózne som vytiahol z džbánika jedno semienko a počúchal ho medzi prstami. Páchlo trochu ako pokazené paradajky. Dotkol som sa ho končekom jazyka. Malo horkú olejnatú chuť, o nič lepšiu než páchlo, s náznakom korenistej príchute. Takmer okamžite mi vyschlo v ústach.

Povedal som majstrovi Benediktovi o svojich zisteniach. Prikývol. „Dobre. Teraz zober tri semienka, rozdrv ich a daj ich do prvého hrnčeka. Do druhého ich daj šesť a do tretieho desať. Potom ich zalej horúcou vodou a nechaj lúhovať.“

Poslúchol som.

Zatiaľ čo sa drvené semienka máčali v horúcej vode, spýtal sa ma: „Vieš, čo je astma?“

„Áno, majster,“ odpovedal som. V sirotinci ju malo niekoľko detí. Raz v lete, keď bol vzduch plný dymu a zápachu, v dôsledku nej za jediný deň zomreli dvaja chlapci. Pľúca im vypovedali službu a oni sa udusili, zatiaľ čo sa vychovávatelia bezmocne prizerali a nedokázali im pomôcť.

„Malé dávky ľuľku ju účinne liečia,“ povedal majster Benedikt. Prisunul ku mne prvý hrnček. Na dne tmavnúcej vody vírili tri drvené semienka. Z hrnčeka sa šírila potuchnutý pach. „Toto je správna dávka pre normálne veľkého muža.“

Pristrčil ku mne druhý hrnček. „Toto množstvo ľuľku vyvolá desivé halucinácie, skutočné nočné mory. Keď halucinácie odznejú, pacienta budú ešte niekoľko dní sužovať bolesti.“

Napokon mi podal tretí hrnček. „Toto ťa zabije. Vypi to a do piatich minút budeš mŕtvy.“

Civel som na hrnček. Práve som vyrobil jed. Ohromene som zdvihol zrak k majstrovi Benediktovi, ktorý ma uprene sledoval.

„Povedz mi,“ povedal, „čo si sa práve naučil?“

Potlačil som prekvapenie a pokúsil som sa zamyslieť. Zjavná odpoveď znela: účinky ľuľka a recepty, ktoré som z jeho semiačok mohol pripravovať. No to, ako sa na mňa majster Benedikt díval, vo mne vyvolávalo dojem, že chce počuť niečo iné.

„Mám veľkú zodpovednosť,“ povedal som.

Majster Benedikt nadvihol obočie. „Áno,“ prikývol. Jeho hlas znel potešene. Ukázal na bylinky, oleje aj minerály, ktoré nás obklopovali. „Tieto prísady sú Božími darmi. Sú to nástroje našej profesie. Nikdy nesmieš zabudnúť, že nie sú ničím viac: iba nástrojmi. Môžu liečiť, ale aj zabíjať. A rozhodnutie nezávisí nikdy od nástroja. Spočíva v rukách – a srdci – toho, kto s nimi zaobchádza. Zo všetkých vecí, ktoré ťa naučím, Christopher, nie je nič dôležitejšie než práve toto. Rozumieš?“

Prikývol som, užasnutý – no tiež vydesený – dôverou, ktorú do mňa práve vložil.

„Dobre,“ povedal. „Teraz sa pôjdeme poprechádzať a ty sa naučíš poslednú vec dnešného dňa.“

Majster Benedikt mi vtisol do ruky ťažký kožený vak a sám si

